

STATISTIKANÕUKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL

Tallinn

12.10.2020 nr 10-1/20/004sn

Algus kell 13.00, lõpp kell 15.30

Juhatas Urmas Kaarlep

Protokollis Astrid Aavola

Võtsid osa Sven Kirsipuu, Pille Lehis, Kätlin Mandel, Mart Mägi, Allan Puur, Hede Sinisaar (liitus kell 13.10), Marko Udras, Ott Velsberg

Puudusid Marko Gorban, Maive Rute

Kutsutud

Tervise Arengu Instituudi tervisestatistika osakonna juhataja kohusetäitja Jane Idavain

Statistikaameti andmetöötluse arendusosakonna juhataja Maiki Ilves

Eesti Panga statistikaosakonna juhataja Jaanus Kroon

Riigikantselei strateegiadirektori asetäitja Eili Lepik (puudus tehniliste tõrgete tõttu)

Maaeluministeeriumi majandus- ja keskkonnaanalüüsi büroo juhataja Joosep Lukk

REGREL projektijuht Svetlana Raudonen

PÄEVAKORD:

1. Ülevaade statistikaameti I poolaasta tulemustest ja tegevuskava täitmisest
2. Ülevaade statistikaameti peamistest (tehnilistest) arendusprojektidest
3. Ülevaade REGRELi arengutest
4. Ülevaade Eesti Panga analüüsivõimekuse personali ja tehnoloogia arengutest

1. Ülevaade Statistikaameti I poolaasta tulemustest ja tegevuskava täitmisest

Statistikaameti peadirektor Mart Mägi andis ülevaate statistikaameti I poolaasta tulemustest ning edasistest arendustest (lisa 1). Võtmenäitajatest endiselt on probleemsed põhistatistika tegemise aja kokkuvõid ning statistikaameti usaldusväärsus.

Uue andmebaasi rakendamine on töös, aga nõuab tähelepanu. Eeldatakse, et aasta lõpuks saab uue andmebaasi rakendatud. Uue veebiga on veel murekohti, aga parandused viiakse ellu aasta lõpuks.

Aruandlus 3.0 projekt on osutunud arvatust keerulisemaks. Lõpptarbija ja statistikaameti vahele jäävad raamatupidamistarkvara firmad, kellelt on raske paluda arendusi projekti elluviimiseks. Sellest tulenevalt jäädakse aasta eesmärkidest maha ning tõenäoliselt lükkuvad need järgmise aasta plaanidesse.

Statistikaamet on esitanud ministeeriumitele kooskõlastamiseks 2021-2025 statistikatööde loetelu (lisa 2), mille osas oodatakse nõukogult nädala jooksul tagasisidet. Statistikatööde arv on kahanenud poole võrra, kusjuures on vähendatud tööde, mitte näitajate arvu. Loodud on selge õiguslik alus, kus iga statistikatöö peegeldab õigusakte või arengukava. Loetelust on hetkel puudu

Eesti 2035 statistikatöö, kuid statistikaamet teeb selles osas täiendava ettepaneku valitsusele rahastamiseks reservfondist.

Hetkel on töös kaks olulist dokumenti – majandusaasta aruannete tähtaegade lühendamine (lisa 3), mille osas on toimunud esimene kohtumine rahandusministeeriumiga, ning klassifikaatorite eelnõu (lisad 4-5). On oluline, et riigis oleks toimiv klassifikaatorite süsteem ehk võimalikult palju asutusi kasutaks samu klassifikaatoreid. Statistikaamet ootab ka siinkohal tagasisidet nõukogult.

Arutelu:

Kas usaldusväärse näitaja puhul võiks võrrelda statistikaametit teiste asutustega? Statistikaamet on siinkohal kaalunud mõõdiku muutmist selle vastu, kui palju elanikkond asutust usaldab. Usalduse osas on toimunud selge progress. Järgmisel nõukogul soovib statistikaamet võtta mõõdiku teema suure tõenäosusega päevakorda, sest tähendaks osaliselt muudatust ka ameti arengukavas.

Nõukogu liikmed pakkusid, et statistikatööde loetelu võiks paremini esile tuua riiklike arengukavade jaoks toodetavaid töid.

Majandusaasta aruannete osas on ennekõike eesmärk saada andmeid, seega ei pruugi tähtsaja nihutamine probleemi lahendada. Auditeerimiskohustusest rääkides ei ole statistikaametil ka järelkontrolli auditi aruande osas. Kui tahame kvaliteetseid andmeid, siis tuleb võtta arvesse auditeerimise tulemust., Teemat arutatakse majasiseselt registrite osakonnaga.

Riigi infosüsteemi haldussüsteemi määrus ja klassifikaatorite määrus ühtlustatakse, jälgides siinkohal seda, et ei oleks nende vahel dubleerimist. Hetkel ei ole kindel, kuidas näeb välja lõplik klassifikaatorite kooskõlastamise protsess – selles osas annab Mart kirjalikult nõukogule teada.

OTSUSTATI:

- 1.1 Anda statistikaametile nädala jooksul tagasisidet statistikatööde loetelu, majandusaasta aruannete tähtaegade lühendamise ja klassifikaatorite eelnõu osas.
- 1.2 Käsitleda statistikaametis audiitori aruannete sisu arvessevõtmise teemat.

2. Ülevaade statistikaameti peamistest (tehnoloogilistest) arendusprojektidest

Andmetöötlaste arendusosakonna juhataja Maiki Ilves esitles lühidalt statistikaameti peamisi arendusprojekte (lisa 6). Järgmisel aastal on suuremad arendusprojektid seotud sisemiste protsesside tõhustamisega. Kõige olulisem on siinkohal uus kogumisrakendus, mis viib andmete esitamise ühte kanalisse.

OTSUSTATI:

- 2.1 Võtta info teadmiseks.

3. Ülevaade REGRELi arengutest

REGREL projektijuht Svetlana Raudonen annab ülevaate rahvaloenduse hetkeseisust (lisa 7). Pärислоendust plaanitakse tegema minna uue kogumisrakendusega, kuid töös hoitakse ka alternatiivseid võimalusi.

20. oktoobril toimub Vabariigi Valitsuse loenduskomisjon, kus statistikaamet tutvustab dokumentide paketti, mis sisaldab loendusmeetodit, avaldatavate tunnuste loetelu, küsimustiku vormi ja loendusmomendi kinnitamist. Lõplik dokumentide kinnitamine nihkub tõenäoliselt edasi, sest järgmise aasta eelarvest on välja jäänud raha eraldamine rahvaloenduseks. Statistikaamet formuleerib oktoobrikuu jooksul täpse pöördumise, et otsus raha eraldamiseks reservist vastu võetaks.

Protsessi testimiseks korraldatakse 1000 aadressobjektiga test loendusmomendiga 31.12.2020. Testiks võetakse arvesse ka COVID-19 levikut, mis võib mõjutada CAPI meetodil küsitlemist.

Lisaks on statistikaamet tegemas siseministeeriumiga koostööd, et registriandmetes korrastaksid inimesed oma andmeid. Selle osas teostab siseministeerium massteavitust.

Arutelu:

Kas pärisloenduse läbiviimise kuupäevad kattuvad piloodi kuupäevadega? Piloodi kuupäevad on sarnased eelmisele loendusele. Peale piloodi hindame kuupäevad üle ja vajadusel nihutame neid.

OTSUSTATI:

3.1 Võtta info teadmiseks.

4. Ülevaade Eesti Panga analüüsivõimekuse personali ja tehnoloogia arengutest

Eesti Panga statistikaosakonna juhataja Jaanus Kroon annab ülevaate Eesti Panga statistikavaldkonna personali, analüüsivõimekuse ja tehnoloogia arengutest (lisa 8). 2018. aastal on tehtud statistikute kompetentside mudel, millega kaardistati ära oskused, mida töötajad peaksid oskama praegu ja tulevikus. Muuhulgas viidi läbi ka töötajate enesehindamine. Nendest tegevustest lähtuvalt viiakse läbi statistikute arengupäevi.

Pikemas perspektiivis plaanitakse rakendada masinõppetehnoloogiat rahapesumustrite tuvastamisel. Põhimõtteliselt lähevad masinasse erinevad üksikud maksed ning masin loob neist sünteetilised andmed, millega tuvastatakse mustreid. Maksestatistika viiakse siis üksikmaksete alusele, mis võimaldab anda kiiremat pilti vastavate sektorite kohta. Protsessis on sünteetiliste andmetega seoses statistikaametil kindel roll. Et andmed vastaksid vajadustele, peaks võimalikult varajases etapis hakkama soove defineerima.

Tehnoloogilistest arendustest on kõige suurem projekt integreeritud andmetöötlussüsteem Atlas. See süsteem aitaks paremini siduda statistika alamprotsesse ja –domeene, kasutada laiemalt statistilisi meetodeid ning suurendada tööprotsesside automatiseeritust.

OTSUSTATI:

4.1 Võtta info teadmiseks.

LISAD:

1. Esitlus „Statistikaameti I poolaasta kokkuvõte ja 2021 arendused“
2. Dokument „1.1-105942-1 01.09.2020 Väljaminev kiri_Statistikatööd2021“
3. Dokument „200909_MAA_memo“
4. Dokument „EELNÕU_Klassifikaatorite_süsteem_090720“
5. Dokument „VV määrus_Klassifikaatorite_süsteem_SK_090920“
6. Esitlus „Ülevaade Statistikaameti peamistest arendusprojektidest“
7. Esitlus „REGREL_hetkeseis“
8. Esitlus „EP analüüsivõimekuse personali ja tehnoloogia arengutest“

(allkirjastatud digitaalselt)

.....
Urmas Kaarlepp

.....
Astrid Aavola